DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

28. april 1999 *

I sag C-31/98,

angående en anmodning, som Finanzgericht München (Tyskland) i medfør af EF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Peter Luksch

mod

Hauptzollamt Weiden,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artikel 1 i Kommissionens forordning (EF) nr. 1395/94 af 17. juni 1994 om fastsættelse af en minimumsimportpris for surkirsebær (EFT L 152, s. 31) samt af bilag I til Rådets forordning (EØF) nr. 2658/87 af 23. juli 1987 om told- og statistiknomenklaturen og den fælles toldtarif (EFT L 256, s. 1), som ændret ved Kommissionens forordning (EØF) nr. 2551/93 af 10. august 1993 (EFT L 241, s. 1), herunder navnlig af bestemmelse 1 til kapitel 8 i den kombinerede nomenklatur,

* Processprog: tysk.

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, P. Jann (refererende dommer), og dommerne D. A. O. Edward og L. Sevón,

generaladvokat: P. Léger
justitssekretær: R. Grass,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

— Peter Luksch ved advokat Clemens Theil, München

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Klaus-Dieter Borchardt, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtiget,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 10. december 1998,

afsagt følgende

Dom

1 Ved kendelse af 22. januar 1998, indgået til Domstolen den 9. februar 1998, har Finanzgericht München i medfør af EF-traktatens artikel 177 forelagt to præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 1 i Kommissionens forordning (EF) nr. 1395/94 af 17. juni 1994 om fastsættelse af en minimumsimportpris for surkirsebær (EFT L 152, s. 31) samt af bilag I til Rådets forordning (EØF) nr. 2658/87 af 23. juli 1987 om told- og statistiknomenklaturen og den fælles toldtarif (EFT L 256, s. 1), som ændret ved Kommissionens forordning (EØF) nr. 2551/93 af 10. august 1993 (EFT L 241, s. 1), herunder navnlig af bestemmelse 1 til kapitel 8 i den kombinerede nomenklatur (herefter »KN«).

2 Spørgsmålene er blevet rejst under en tvist mellem Peter Luksch og Hauptzollamt Weiden vedrørende betaling af en udligningsafgift, der var pålagt Luksch, på grund af at sidstnævnte ikke havde overholdt minimumsimportprisen for flere partier surkirsebær.

De gældende bestemmelser

3 Artikel 1 i forordning nr. 1395/94 bestemmer:

»1. Ved indførsel til Fællesskabet af surkirsebær er den minimumspris, der skal overholdes, fastsat til 40 ECU/100 kg netto for produkter i KN-kode 0809 20 20 og 36 ECU/100 kg netto for produkter i KN-kode 0809 20 60.

2. Når importprisen er lavere end den i stk. 1 omhandlede minimumspris, opkræves der en udligningsafgift svarende til forskellen mellem disse to priser.«

Herved præciseres følgende i første og anden betragtning, nemlig at

»af mangel på en importbegrænsning kan afsætningen af EF-produktionen derfor påvirkes af konkurrencen fra tredjelande, der tilbyder priser, der ligger mærkbart under de priser, som EF-produkterne kan afsættes til

...

som følge af den korte afsætningsperiode for disse produkter bør der derfor træffes foranstaltninger, der kan forhindre indførsler til lave priser; en ordning med minimumsimportpris og udligningsafgifter for produkter, der ikke overholder denne pris, er den mest hensigtsmæssige ordning for at nå dette mål«.

4 Artikel 3, stk. 2, i Rådets forordning (EØF) nr. 2707/72 af 19. december 1972 om fastsættelse af betingelserne for anvendelse af beskyttelsesforanstaltninger for frugt- og grøntsager (EFT 1972, 31.12., s. 3) fastsætter i øvrigt, at disse forholdsregler kun kan træffes for så vidt og så længe, det er ubetinget nødvendigt. I femte betragtning til forordningen præciseres det herved, at »de ovenfor omtalte forholdsregler skal kunne afpasses efter omstændighederne for at undgå, at de får andre virkninger end de tilsigtede«.

5 KN fastsætter, at surkirsebær indført til Fællesskabet mellem den 1. maj og den 15. juli skal tariferes i underposition 0809 20 20, og at surkirsebær indført til Fællesskabet mellem den 16. juli og den 30. april skal tariferes i underposition 0809 20 60.

6 Bestemmelse 1 til kapitel 8 i KN med titlen »Spiselige frugter og nødder; skaller af citrusfrugter og meloner« præciserer, at kapitlet »[kun] omfatter spiselige frugter og nødder«.

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

7 Det fremgår af forelæggelseskendelsen, at Luksch den 4. juli 1994 ansøgte Hauptzollamt Weiden om tilladelse til frit at omsætte tre partier surkirsebær på i alt 42 286 kg med oprindelse i Rumænien, således at bærrene skulle tariferes i KN 0809 20 20. Den oplyste importpris var på 65 DEM pr. 100 kg. Denne pris var en smule lavere end minimumsprisen på 40 ECU pr. 100 kg, som fastsat ved artikel 1, stk. 1, i forordning nr. 1395/94, hvorfor Hauptzollamt opkrævede en udligningsafgift på 2 414,80 DEM.

8 Ved varens levering den 5. juli 1994 viste det sig, at frugterne befandt sig i en tilstand af fremskreden opløsning. Modtageren nægtede derfor at modtage dem, hvorefter Luksch overlod det til en sagkyndig at undersøge varen. Den sagkyndige bekræftede, at frugterne var stærkt beskadigede ved dannelse af skimmel og forrådnelse, hvilket åbenbart skyldtes oplagring ved for høj temperatur, og han tilrådede at sælge varen til et destilleri, ligesom han skønnede, at varens værdi var forringet med 75%. Luksch fulgte rådet og afsatte kirsebærrene til et destilleri til en pris på 10 DEM pr. 100 kg.

9 Som følge af den nedsatte importpris fastsatte Hauptzollamt ved ændringsafgørelse af 8. februar 1995 udligningsafgiften til 34 726,86 DEM. Luksch påklagede denne afgørelse, hvorefter Hauptzollamt ved afgørelse af 22. maj 1995 på ny forhøjede udligningsafgiften, idet den nu skulle andrage 40 124,02 DEM for at tage hensyn til de lavere omkostninger ved transporten af varen i Fællesskabet.

10 Luksch anlagde sag til prøvelse af denne afgørelse ved den forelæggende ret og gjorde herunder nærmere bestemt gældende, at de relevante regler i sagen ikke kunne finde anvendelse på den beskadigede vare.

11 Da den forelæggende ret nærede tvivl om, hvorvidt reglerne om minimumsprisen for den af Luksch indførte vare kunne finde anvendelse, for så vidt som reglernes formål — der er at undgå forstyrrelser af det fælles marked, som forårsages af tilbud med unormalt lave priser, hidrørende fra tredjelande — ikke var bragt i fare ved tilstedeværelsen af den beskadigede vare, har den besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal artikel 1 i Kommissionens forordning nr. 1395/94 af 17. juni 1994 fortolkes således, at surkirsebær, som på grund af skimmeldannelse og begyndende gæring er så fordærvede, at det rent økonomisk kun er formålstjenligt at anvende dem i brænderier, er omfattet af udligningsafgiften?

Hvis spørgsmål 1 besvares bekræftende:

2) Skal bilag I til forordning nr. 2658/87 som affattet ved forordning nr. 2551/93 af 10. august 1993, navnlig bestemmelse 1 vedrørende kapitel 8 i den kombinerede nomenklatur, da fortolkes således, at de i spørgsmål 1 beskrevne varer skal tariferes i underposition 0809 20 20 eller 0809 20 60?«

Første spørgsmål

12 Luksch og Kommissionen har gjort gældende, at udligningsafgiften ikke bør pålægges den her omhandlede vare. Præamblen til Rådets forordning (EØF) nr. 1035/72 af 18. maj 1972 om den fælles markedsordning for frugt og grøntsager (EFT 1972 II, s. 423) og forordning nr. 1395/94 indeholder alene hjemmel til at opkræve udligningsafgift, når det er nødvendigt at undgå forstyrrelser på det fælles marked, som forårsages af tilbud med unormale priser hidrørende fra tredjelande. Ifølge sagsøgeren og Kommissionen befandt den omtvistede vare sig ikke i konkurrence med EF-produktionen, eftersom den lave pris, som de slutteligt blev valgt til, alene skyldtes umuligheden af at sælge dem til konsum.

13 Allerede ved Domstolens dom af 2. august 1993 (sag C-81/92, Dinter, Sml. I, s. 4601, præmis 19) er det blevet fastslået, at beskyttelsesforanstaltninger kun kan træffes for så vidt og så længe, det er ubetinget nødvendigt, og at opkrævning af udligningsafgift derfor er ulovlig, når det beskyttelsesformål, der forfølges med beskyttelsesforanstaltningerne, er nået. Ifølge Luksch og Kommissionen bør disse antagelser overføres på nærværende sag, i hvilken salget til et destilleri, der forarbejder ødelagte kirsebær, ikke har påvirket markedet for frisk frugt i Fællesskabet. Såfremt der under sådanne omstændigheder opkræves udligningsafgift, tilsidesættes proportionalitetsprincippet.

14 Kommissionen har desuden fremhævet, at varens forringelse og dermed dens betydeligt nedsatte handelsværdi allerede var indtruffet, da den blev bragt i fri omsætning, hvilket er det relevante tidspunkt for opkrævningen af udligningsafgift. En væsentlig betingelse for at anvende artikel 1 i forordning nr. 1395/94 er således ikke opfyldt som følge af, at den af importøren betalte lave pris ikke skyldtes en af et tredjeland praktiseret prispolitik, men en omstændighed, der er helt uden forbindelse med varens oprindelse.

15 Indledningsvis bemærkes, at det fremgår af første betragtning til forordning nr. 1395/94, at det er dennes formål at indføre beskyttelsesforanstaltninger for at beskytte EF-markedet for surkirsebær, der — som følge af import fra tredjelande, der tilbyder priser, som ligger mærkbart under de priser, EF-produkterne kan afsættes til — trues af alvorlig forstyrrelse, der kan bringe målsætningerne i EF-traktatens artikel 39 i fare.

16 Som det præciseres i anden betragtning til forordning nr. 1395/94 skal beskyttelsesforanstaltningerne hindre afsætning af varer indført til lave priser. Dette formål kan nås ved at indføre en minimumspris for import til Fællesskabet, og, såfremt denne ikke overholdes, ved at anvende en udligningsafgift. Det fremgår af nævnte forordning, at udligningsafgiften principielt skal fastsættes på grundlag af den mellem parterne oprindeligt aftalte pris.

17 Det må derfor undersøges, om opkrævningen af udligningsafgift konkret var begrundet, selv om en forstyrrelse af fællesmarkedet ikke syntes at foreligge, fordi den lave pris, varen blev solgt til, i det væsentlige skyldtes en omstændighed, som var helt uden forbindelse med varens oprindelse, nemlig dens forringelse i et sådant omfang, at den herefter kun kunne anvendes økonomisk i destillerier.

18 I den forbindelse må der henvises til, at artikel 3, stk. 2, i forordning nr. 2707/72 præciserer, at beskyttelsesforanstaltningerne i sektoren for frugt og grøntsager kun kan træffes, »for så vidt og så længe det ubetinget er nødvendigt«. Det følger heraf, at når forholdet — således som Domstolen allerede fastslog i Dinter-dommen, præmis 19, der vedrører betaling af en udligningsafgift for den manglende overholdelse af minimumsprisen for moreller — er det, at det ved beskyttelsesforanstaltningerne forfulgte beskyttelsesformål er opnået, er opkrævning af en udligningsafgift ulovlig. Opkrævningen af en sådan afgift må betragtes som meget mere uberettiget, når fællesmarkedets funktion ikke kan påvirkes af en lav pris, der skyldes forhold uden forbindelse med varens oprindelse.

19 Henset til de ovenstående betragtninger må det konkluderes, at betaling af udligningsafgift under de i hovedsagen foreliggende omstændigheder kun kan kræves, såfremt og for så vidt som betalingen ikke overstiger, hvad der er strengt nødvendigt for at nå det ved forordning nr. 1395/94 forfulgte mål.

20 Det påhviler den forelæggende ret i lyset af de førnævnte fortolkningsbidrag at bringe på det rene, hvorfor prisen på de pågældende surkirsebær på det tidspunkt, hvor importøren fremsatte ansøgning om at kunne bringe bærrene i fri omsætning, var lavere end minimumsprisen, og herunder navnlig at opklare, om dette lave prisniveau skyldes omstændigheder, der er helt uafhængige af importørens vilje og er helt uden forbindelse med varens oprindelse.

21 Der må følgelig svares på det første spørgsmål, at artikel 1 i forordning nr. 1395/94 skal fortolkes således, at der ikke kan opkræves udligningsafgift i et tilfælde, hvor surkirsebær er blevet bragt i fri omsætning i Fællesskabet til en lav pris, når dette lave prisniveau skyldes omstændigheder, der er uafhængige af importørens vilje og er uden forbindelse med varens oprindelse, idet der eksempelvis kan være tale om en fremskreden, men uforudset forringelse af frugterne.

Andet spørgsmål

22 Da det andet spørgsmål udelukkende er blevet forelagt for det tilfælde, at der måtte svares bekræftende på det første spørgsmål, skal det andet spørgsmål ikke besvares.

Sagens omkostninger

23 De udgifter, der er afholdt af Kommissionen, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

vedrørende de spørgsmål, der er forelagt af Finanzgericht München ved kendelse af 22. januar 1998, for ret:

Artikel 1 i Kommissionens forordning (EF) nr. 1395/94 af 17. juni 1994 om fastsættelse af en minimumsimportpris for surkirsebær skal fortolkes således, at der ikke kan opkræves udligningsafgift i et tilfælde, hvor surkirsebær er blevet bragt i fri omsætning i Fællesskabet til en lav pris, når dette lave prisniveau skyldes omstændigheder, der er uafhængige af importørens kontrol og er uden forbindelse med varens oprindelse, idet der eksempelvis kan være tale om en fremskreden, men uforudset forringelse af frugterne.

Jann Edward Sevón

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 28. april 1999.

R. Grass P. Jann

Justitssekretær Formand for Første Afdeling